

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/191706,Dodatek-specjalny-do-Gazety-Polskiej-Codziennie-poswiecony-Podkarpackiemu-Kongresowi-Pamieci-Narodowej>
01.03.2026, 04:46

Dodatek specjalny do „Gazety Polskiej Codziennie” poświęcony Podkarpackiemu Kongresowi Pamięci Narodowej

Partnerem dodatku z 3 października 2023 r. jest Instytut Pamięci Narodowej.

03.10.2023

W dodatku:

- dr Karol Nawrocki, prezes Instytutu Pamięci Narodowej, *Historia mówi przez pokolenia*
Historia stanowi pomost, który łączy przeszłość z teraźniejszością. Ma też ogromne znaczenie w kształtowaniu postaw Polaków, wrażliwych, dumnych z własnych przodków i ich dokonań, świadomych odpowiedzialności za swoją Ojczyznę. Doskonale ujął to papież Jan Paweł II mówiąc, że „pamięć o przeszłości oznacza zaangażowanie w przyszłość”.
- *Zakorzenie w przeszłości to szansa* – z dyrektorem Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie, dr. hab. Dariuszem Iwaneczko, rozmawia Maria Kobylińska
Chcemy opowiedzieć historię w sposób nietuzinkowy, w sposób wielowątkowy, wielobarwny, wielopłaszczyznowy. Dlatego ofertę kierujemy do każdej grupy wiekowej, ale też do każdej grupy zainteresowań. W tym jednym miejscu gromadzimy tak ogromny potencjał, który pozwoli nam przemawiać różnymi językami, opowiadając historię. Skupiamy się wokół dwóch zasadniczych elementów. Trzymając się hasła kongresowego „Historia mówi przez pokolenia”, chcemy pokazać, że ona naprawdę mówi przez pokolenia i różne pokolenia mogą się wokół tej historii spotkać – mówi w rozmowie z „Codzienną” dr hab. Dariusz Iwaneczko.
- Katarzyna Gajda-Bator, IPN Rzeszów, *Historia może być przygodą*
W dniach 4-5 października w Jasionce koło Rzeszowa startuje Podkarpacki Kongres Pamięci Narodowej. Hasło wydarzenia brzmi: „Historia mówi przez pokolenia”. Wydarzenie jest odpowiedzią na zainteresowanie, jakim cieszył się Kongres Pamięci Narodowej zorganizowany na Stadionie Narodowym w Warszawie w dniach 13-15 kwietnia tego roku.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Historia mówi przez pokolenia

Historia stanowi pomost, który łączy przeszłość z teraźniejszością. Ma też ogromne znaczenie w kształtowaniu postaw Polaków, wrażliwych, dumnych z własnych przodków i ich dokonań, świadomych odpowiedzialności za swoją Ojczyznę. Doskonale ujął to papież Jan Paweł II mówiąc, że „pamięć o przeszłości oznacza zaangażowanie w przyszłość”.

dr Karol Nawrocki
prezes Instytutu Pamięci Narodowej

Instytut Pamięci Narodowej uczestniczy w procesie edukacji, angażując posiadany potencjał, a jednocześnie starając się dopasować metody przekazu do dynamicznie zmieniającego się świata. Szczególną uwagę skupiamy na ludziach młodych.

W kwietniu poznaliśmy wyniki badań socjologicznych prowadzonych na

zlecenie Instytutu Pamięci Narodowej przez zespół naukowców pod kierownictwem prof. Krzysztofa Malickiego z Uniwersytetu Rzeszowskiego na temat świadomości historycznej Polaków. Zawierają one szereg ciekawych wniosków dotyczących stanu historycznej wiedzy rodaków, źródeł, z których ją czerpią, a także sugestii, jakiej oferty edukacyjnej oczekują.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, które zdefiniował raport

Podkarpacki
Kongres Pamięci
Narodowej

Historia mówi przez pokolenia
4-5 października 2023

„Edukacja dla pamięci”, w Instytucie Pamięci Narodowej zrodziła się idea zorganizowania ogólnopolskiego wydarzenia – Kongresu Pamięci Narodowej, adresowanego do wszystkich zainteresowanych historią, który przekrojo-wo zaprezentuje to, czym zajmuje się IPN, oraz pokaże, że poznawanie polskiej historii może być ciekawą przygodą intelektualną. Kongres odbył się 13-15 kwietnia 2023 r. w Warszawie na PGE Narodowym. Pokazaliśmy, że IPN dysponuje atrakcyjnymi środkami przekazu wiedzy, jest otwarty na nowe technologie, „żywą historię” przedstawianą w sztukach teatralnych czy podczas koncertów. Jednocześnie cały czas bazuje na solidnych badaniach naukowych i archiwalnych.

4 i 5 października w Jasionce pod Rzeszowem odbędzie się Podkarpacki Kongres Pamięci Narodowej, który został objęty honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. To nieprzypadkowe miejsce – to

serce Doliny Lotniczej, w którym styka-ją się innowacyjne rozwiązania z histo-rią i pamięcią. Podczas kongresu zapre-zentujemy opowieść o najnowszej histo-rii Polski, przemawiającą do każde-go pokolenia: zarówno osób starszych, dobrze pamiętających trudny wiek XX, jak i do dzieci oraz młodzieży, uczącej się poprzez zabawę, nowe technologie, multimedia, warsztaty, kino, debaty nau-kowe czy rekonstrukcje historyczne. W ciągu dwóch dni, w jednym miejscu chcemy zgromadzić naszych gości, któ-rzy dotkną kawałka naszej historii. Sza-cunek i podziękowanie wyrazimy dzia-łaczom opozycji antykomunistycznej oraz osobom zasłużonym dla upamięt-niania historii Narodu Polskiego w re-gionie podkarpackim, wręczając odzna-czenia: Krzyże Wolności i Solidarności, Medale Reipublicae Memoriae Meritum oraz Nagrody Honorowe Instytutu Pa-mięci Narodowej „Świadek Historii”.

Bądźcie z nami na tym wyjątkowym wydarzeniu!

WYWIAD \ Z dyrektorem Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie, dr. hab. Dariuszem Iwaneczko, rozmawia Maria Kobylińska

Zakorzenie w przeszłości to szansa

Chcemy opowiedzieć historię w sposób nietuzinkowy, w sposób wielowarstwowy, wielopłaszczyznowy. Dlatego ofertę kierujemy do każdej grupy wiekowej, ale też do każdej grupy zainteresowań. W tym jednym miejscu gromadzimy tak ogromny potencjał, który pozwoli nam przemawiać różnymi językami, opowiadając historię. Skupiamy się wokół dwóch zasadniczych elementów. Trzymając się hasła kongresowego „Historia mówi przez pokolenia”, chcemy pokazać, że ona naprawdę mówi przez pokolenia i różne pokolenia mogą się wokół tej historii spotkać – mówi w rozmowie z „Codzienną” dr hab. Dariusz Iwaneczko.

Podkarpackie leży na południowo-wschodnim skraju Polski, graniczy ze Słowacją i z Ukrainą. Dlatego też jego położenie miało zawsze spore znaczenie w kontekście geopolitycznym. Jakże ma dzisiaj, w trakcie wojny w Ukrainie? Prezydent Rzeszowa mówił, że miasto stało się międzynarodowe, a jego rola w kraju znacznie wzrosła.

Faktycznie tak jest. Całe Podkarpackie ma ogromne znaczenie w kontekście tego, co dzieje się na wschód od naszej granicy. Przede wszystkim chodzi o obszary przygraniczne, o miejsca, w których znajdują się przejścia graniczne między Polską a Ukrainą, czyli Medyka, Hrebenne, Krośnice i oczywiście przejście kolejowe znajdujące się w Przemyślu. Właściwie to Przemyśl był tym pierwszym miastem stycznym po wybuchu wojny rosyjsko-ukraińskiej, po napadzie Rosji na Ukra-

inę. Stał się miastem ratownikiem, miastem na pierwszej linii frontu. Ale Rzeszów jako stolica Podkarpacia oczywiście generował także przyjmowanie uchodźców. Ogromne, kluczowe znaczenie ma też port lotniczy w Jasionce jako hub przetransportowy wszelkiego rodzaju pomocy dla Ukrainy. Najważniejsze w kontekście tych wydarzeń na wschodzie okazało się tutaj strategiczne położenie Podkarpacia.

Stosunki polsko-ukraińskie były różne na Podkarpaciu. Obecnie Polska aktywnie wspiera Ukrainę w walce z rosyjskim okupantem. Jakże są szanse, że – na co wielu liczy – ta sytuacja zacieśni więzi między naszymi narodami i pomoże zbudować lepszą przyszłość?

Pomoc i otwartość polskich rodzin, polskich instytucji publicznych, w ogó-

le Polaków na potrzebujących Ukrain-ców spowodowały, że pojawiło się wiele zrozumienia i zawiązało się wiele rela-cji interpersonalnych. A poprzez bliskie relacje, nawet przyjaźnie czy biznesowe relacje przełamuje się różnego rodzaju stereotypy. Ja chciałbym jako historyk, i pewnie większość z nas chciałaby, że- by to przełamało nasze niechęci wyni- kające z zaszłości historycznych. Jed- nak myślę, że droga do tego jest jeszcze daleka. Język, którym rozmawiamy, niestety nie niesie za sobą tego zrozu- mienia ze strony ukraińskiej i też pew- nej otwartości, jakiej oczekivalibyśmy choćby w zakresie możliwości prowa- dzenia prac ekshumacyjnych na Woły- niu czy nawet tych dotyczących żołnie- rzów września 1939 r.

Co można, zdaniem Pana Profesora, zrobić, by tę sytuację poprawić?

Na pewno musimy rozmawiać, musimy próbować zrozumieć sytuację na wielu płaszczyznach: ekonomicznej, gospodar- czej, historycznej, mentalnej. Rozmowa i otwartość na dialog są tutaj elementami kluczowymi. Oczywiście musi być też, a nawet przede wszystkim, dobra wola z dwóch stron. Obie strony muszą pró- bować wsłuchiwać się w siebie nawza- jem. I obecna sytuacja na pewno sprzyja temu procesowi. Potrzeba tylko otwarto- ści, w tym otwartości na wzajemne ar- gumenty, oraz dobrej woli obydwu stron, by mógł być prowadzony właściwy dia- log. Potrzeba też próby oderwania się trochę od rzeczywistości historycznej, ale tylko po to, żeby lepiej ją zrozumieć. Na- leży spojrzeć na wszystko przez pryzmat potrzeb i naszej wspólnej przyszłości.

Podkarpackie miało nietatną historię ze względu na chociażby swoje położenie, o czym też wspomina najnowsza publikacja Pana Profesora „Obóz

Ciąg dalszy na kolejnej stronie.

Partner Dodatku

WTOREK 3 PAŹDZIERNIKA 2023

Pliki do pobrania

[Dodatek specjalny do „Gazety Polskiej Codziennie” poświęcony Podkarpackiemu Kongresowi Pamięci Narodowej – 3 października 2023 \(pdf, 3.97 MB\)](#)